

Křest Svatého Vladimíra

Karel Havlíček Borovský)

Literární druh a žánr:

- Lyricko-epická báseň
- Satirická veršovaná skladba
- 10 hlavních zpěvů

Časoprostor:

- Děj se odehrává v Rusku přibližně 9. a 10. Století

Kompoziční výstavba:

- 10 zpěvů
- Děj vyprávěn chronologicky
- Rým přerývaný až na devátý zpěv

Téma a motiv:

Téma hřmění Vladimirovi k svátku

Motiv: Člověk má větší moc než bůh

Postavy:

- Perun: slovanský bůh hromů a blesků, unavený starostmi, které má s ostatními lidmi
- Dráp: sluha Vladimíra
- Car Vladimír: hloupý panovník, který nechá utopit boha Peruna, za to, že mu nezhřměl na svátek
- Ruská církev: hynoucí, kvůli tomu že nemají boha.

Děj:

- **Děj začíná** tím, že si cár Vladimír přeje, aby mu bůh zahřměl na svátek, protože nechce plýtvat střelným prachem do děl. Perun odmítá a stěžuje si na práci, kterou má s Vladimírem. Říká jak má mizerný plat a práce těžká a nadává na něho. Vladimír, když se to dozví od svého sluhy Drápa. Tak vyšle policajty za Perunem, ale ti odejdou až den po oslavy Vladimírova svátku. Zbytek zpěvu se věnuje oslavy, jak všichni pijí, vino pivo, a jí se tak moc že: „nejednomu oficíru pukla z toho vesta.“ **Druhý zpěv** si Perun konkrétně stěžuje, jak to nemá jednoduché a jak se musí o všechny starat. **Třetí zpěv** se týká vojenského soudu. Perun je přitažen policajty na zem a snaží se ho soudit právem. Avšak žádný z paragrafů jim neseď na Peruna, protože nikdo nečekal, že si car pozve na vyšetřování boha. Car si na pomoc pozval vojenský soud, který překrucuje zákony tak, že mohou boha potrestat. **Čtvrtý zpěv** v něm jde o zpověď kněze, který říká, co se stalo Perunovi. Popisuje, jak ho vlekli všemi kalužemi města a v blátě a utopili v řece. A na konci říká, že dnes si svatý zítra být nemusíš a smrt tě potká. Že lidé si dělají bohy, jak se jim zlíbí. A že máme chválit cara na trůně. A ať se neopovážíme dělat něco proti němu. **Pátý zpěv** píše se tu o, tom že smrt Peruna moc svět nezměnila. Citace z knihy: „Plivni si stokrát do moře, ono nezpění.“ Normální život nebyl nějak ovlivněn, ale sedláci přestali platit církvi odpustky poplatky. Když už bůh není. Přestávali chodit na mše. Život církve byl otočen vzhůru nohama. **Šestý zpěv** píše se zde o tom jak církev a všichni její pracovníci (hrobaři, kluci ministranti, svíčkové báby, muzikanti, kostelníci) hynou, že nemají žádného boha, tím pádem se nemají sedláci za koho modlit. Mají prosbu na Vladimíra, ať jim obstará nového boha. Vladimír vezme jejich prosbu na srdce a přijal jejich nápad. **Sedmý zpěv** zde se různí ministři domnívají, že právě oni by měli být zvoleni bohy. Že to tak složité není. **Osmý zpěv** zde se koná ten domnívaný konkurz na boha. **Devátý zpěv** zde se píše pochod jezuitů. Je to taková modlitba, kde se snaží prosadit svého boha. **Desátý zpěv** zde se předbíhá jedno náboženství, před druhým.

Jazykové prostředky

- Rychlý spád děje
- Nespisovné, až vulgární výrazy
- Cizí výrazy
- Prolínání er s ich formou
- Citoslovce („Ó vy šelmy“)
- Archaismy („cár, Dráp, pantáta“)
- Inverze („K bohovi Perunu“)
- Nářečí („čekoláda“)
- Ironie
- Epizeuxis

Karel Havlíček Borovský

- Český novinář, spisovatel, politik
- Narodil se v Búrové u Přibyslavi
- Studoval v Německém Brodě a Praze, později odjíždí do Ruska
- Byl vyhnán do Brixenu, Založil Národní noviny.
- Zemřel na tuberkulózu

Ostatní autorova tvorba: Epištoly kutnohorské

Obrazy z Rus

Tyrolské Elegie

Král Lávra

Epigramy

Žurnalistika:

Pražské noviny

Národní noviny

Slovan

Literární obecně kulturní kontext:

Autora řadíme do období českého národního obrození

České národní obrození:

- Úsilí o zrovnoprávnění češtiny (u nás převládala němčina)
- Národní obrození začalo z několika zdrojů: divadlo, věda, lidová slovesnost, drobní učitelé, kněží
- Čeština se používala už jen převážně na venkově, obroditelé chtěli češtinu vyzdvihnout zpět jako národní jazyk a zatlačit rozmáhání němčiny

Autoři v Národním obrození: B. Němcová, Josef Kajetán Tyl, František Ladislav Čelakovský, Karel Jaromír Erben